

[Finansministeren]

V. Nærmere om visse af hovedposterne.

20. Der er tre udgiftsposter på finanslovsforslaget, der tilsammen dækker omkring 40 pct. af de samlede bruttoudgifter. Det drejer sig om de sociale pensioner, arbejdsløshedsdagpengene og de generelle tilskud til kommunerne, og jeg skal knytte et par kommentarer til hver af disse.

21. Til de sociale pensioner, dvs. folkepension, invalidepension og enkepension, budgetteres i aprilfinansåret 1978-79 med samlede udgifter på 20,7 mia kr., og de sociale pensioner er dermed den største enkeltudgift på finanslovsforslaget. Det er samtidig et udgiftsområde, hvortil der i de kommende år må afsættes øgede midler. Det skyldes bl. a., at der bliver flere pensionister. Fra 1977 til 1982 ventes antallet af folke- og invalidepensionister således at vokse med 70.000-75.000. Endvidere vil regeringen som bekendt påbegynde den pensionsreform, der i tre trin frem til 1985 skal forbedre pensionisternes vilkår.

På kontoen for den sociale pensionsfond er der således for årene 1979 til 1981 budgetteret med årlige udbetalinger på 940 mill. kr. Når den påtænkte lovgivning er gennemført, vil udgifterne blive budgetteret på pensionskontiene og dér indgå på linje med statens øvrige pensionsudgifter.

22. En anden stor post på udgiftsbudgettet er dagpengene til de arbejdsløse. Jeg har allerede nævnt, at der er regnet med i alt 145.000 fuldtidsforsikrede ledige i aprilfinansåret 1978-79. Den tilsvarende dagpengeudgift er budgetteret til 8,7 mia kr.

Ifølge arbejdsløshedsloven fortaber de arbejdsløse retten til dagpenge, såfremt de ikke i løbet af 3 år har haft arbejde i mindst 26 uger. I perioden fra 1. juli 1976 til 1. januar 1978 er denne 26 ugers regel midlertidigt forlænget til at gælde inden for en 4 års periode. Regeringen har foreslået 4 års reglen forlænget også efter den 1. januar 1978, og budgetteringen af dagpengeudgifterne er sket i overensstemmelse hermed. På lovreserven er afsat omkring 500 mill. kr. til ændringer af arbejdsløshedsloven, idet der planlægges iværksat en række nye foranstaltninger, bl. a. i form af uddannelse, beskæftigelsesarbejder og efterlønsordninger for de forsikrede, som står i færd med at falde for 4 års reglen. Ved

budgetteringen har man også taget hensyn til regeringens forslag om, at alle, som ellers ville falde for 26 ugers reglen i kalenderåret 1978, som en overgangsforanstaltning alligevel vil kunne oppebære dagpenge.

23. Den tredje store post, jeg skal omtale, er de generelle tilskud fra staten til kommunerne. I aprilfinansåret 1978-79 budgetteres der med en samlet udgift på 16,6 mia kr. I forhold til indeværende finansår er der tale om en meget kraftig stigning.

Det skyldes bl. a. den automatiske reguleringsmekanisme. Fra indeværende til næste finansår sker der således en opregulering af hovedparten af disse tilskud med 14,3 pct. Hertil kommer visse andre ændringer bl. a. som følge af opgaveomlægninger og som følge af overgangen til kalenderårsbudgettering.

VI. Besparelser.

24. Ved septemberforliget i 1975 blev det aftalt at gennemføre samlede besparelser på de offentlige budgetter på i alt 4½ mia kr. over de tre finansår 1976-77, 1977-78 og 1978-79. Heraf skulle besparelsen i det sidste af finansårene mindst udgøre 2½ mia kr. på årsbasis. Alle beløb var aftalt i det pris- og lønniveau, som var gældende i april 1975. Regeringen fremlagde for de øvrige partier et forslag om at fordele besparelserne på de tre finansår med henholdsvis ½, 1½ og 2½ mia kr. For finansåret 1976-77 opnåedes der i februar 1976 enighed om at gennemføre konkrete besparelser på 502,5 mill. kr., som herefter blev indarbejdet i finanslovsforslaget for 1976-77.

25. Ved augustforliget i 1976 aftaltes det at forhøje besparelsen i finansåret 1977-78 fra 1½ til 2 mia kr. og tilsvarende at forhøje besparelsen i finansåret 1978-79 fra 2½ til 3 mia kr. På finanslovsforslaget for 1977-78 var indarbejdet spareforslag på i alt 2.004 mill. kr., stadig væk opgjort i det pris- og lønniveau, som var gældende i april 1975. Som led heri udsendte finansministeriet i april 1977 et cirkulære om en begrænsning af dispositionsadgangen med 1¼ pct. på det rammebelagte udgiftsområde. Den endelige konkretisering af denne besparelse vil ske på tillægsbevillingslovsforslaget for 1977-78.